

Î: *Ce este adopția ?*

R: Adopția este operațiunea juridică prin care se creează legătura de filiație între adoptator și adoptat, precum și legături de rudenie între adoptat și rudele adoptatorului.

Vezi art. 1 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *Care este criteriul definitoriu pentru clasificarea adopției în România ?*

R: Criteriul definitoriu pentru clasificarea adopției în România îl reprezintă domiciliul atât al adoptatorului sau familiei adoptatoare cât și cel al adoptatului.

Vezi art.3, lit. c si d. din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *Care este procedura adopției în România ?*

R: A. Procedura adopției interne

a.) adopția unei persoane majore ;

Vezi art. 5, alin. 3, art. 20, lit. a, art.29, alin. 1, lit. a, art. 34, art. 35 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

b.) adopția copilului de către soțul părintelui firească sau adoptiv (adopția în familie) ;

Vezi art. 20, lit. b, art. 14, art. 15, alin. 2, art. 16, alin. 2, art. 17, alin. 2 si 3, art. 20, lit. b, art. 29, lit. b, art. 34, art. 35 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

c.) adopția unui copil pentru care s-a instituit o măsură de protecție specială (plasamentul) sau pentru care s-a instituit tutela ;

- Deschiderea procedurii adopției interne ;
- Încredințarea în vederea adopției ;
- Încuviințarea adopției ;
- Atestarea adoptatorului sau a familiei adoptatoare ;

Vezi Capitolul III, secțiunile 1, 2, 3, 4 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

B. Procedura adopției internaționale Adopția internațională a copilului care are domiciliul în România poate fi încuviințată numai în situația în care adoptatorul sau unul dintre soții din familia adoptatoare care domiciliază în străinătate este bunicul copilului pentru care a fost încuviințată deschiderea procedurii adopției interne.

Vezi art. 39 si Capitolul IV, secțiunile 1, 2, 3 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *Care sunt actele necesare adopției ?*

R: Actele necesare adopției sunt următoarele :

Cererea de încuviințare a adopției este însoțită de următoarele acte:

- a) certificatul de naștere al copilului, în copie legalizată;
- b) certificatul medical privind starea de sănătate a copilului, eliberat de către unități publice nominalizate de către direcția de sănătate publică;
- c) atestatul valabil al adoptatorului sau familiei adoptatoare;
- d) hotărârea judecătorească irevocabilă de încredințare în vederea adopției;
- e) certificatele de naștere ale adoptatorului sau ale soțului și soției din familia adoptatoare, în copie legalizată;
- f) certificatul de căsătorie al adoptatorului sau al soților din familia adoptatoare, în copie legalizată;
- g) cazierul judiciar al adoptatorului sau, după caz, al fiecărui membru al familiei adoptatoare;
- h) certificatul medical privind starea de sănătate a adoptatorului, eliberat de medicul de familie pe lista căruia este înscris;
- i) documentele doveditoare cu privire la exprimarea consimțământului părinților firești, în măsura în care nu s-a pronunțat anterior o hotărâre judecătorească de încuviințare a deschiderii procedurii adopției interne a copilului

Vezi art. 35 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *Este posibilă adopția între frați ?*

R: Legiuitorul român a stabilit ca și condiție de fond faptul că adopția între frați este interzisă.

Vezi art. 8, alin. 1 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: Este posibilă adopția copilului dintr-un alt județ ?

R: Adopția copilului dintr-un alt județ este posibilă doar în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege.

Vezi art. 26 și 27 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: Adopția se poate realiza prin intermediul altei persoane ?

R: Adopția nu se poate realiza prin intermediul altei persoane.

Vezi art. 70, alin. 2 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: Se poate alege copilul ?

R: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului identifică pentru copil, motivat de interesul superior al acestuia cea mai potrivită familie.

Vezi Capitolul III din H.G. nr. 1435/2004 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004;

Î: Se poate anula adopția ?

R: Adopția se poate desface sau anula în cazurile strict prevăzute de lege.

Vezi art. 54 la 60 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: Bărbatul celibatar poate adopta un copil ?

R: Orice persoană poate adopta dacă întrunește condițiile prevăzute de lege. **Vezi art. 9, art. 10 și art. 19 la 21 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;**

Î: Cât costă adopția ?

R: În ce privește adopția internă legea nu prevede nici o taxă, iar în ce privește adopția internațională taxa instituită se aprobă prin hotărâre a Guvernului. **Vezi art. 67 și 68 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;**

Î: Cât durează procesul de adopție ?

R: Legea nu prevede un anumit termen pentru finalizarea procesului de adopție, singurele termene prevăzute fiind acelea privitoare la atestarea adoptatorului sau a familiei adoptatoare și încredințarea în vederea adopției. **Vezi art. 19, art. 20, art. 25, alin. 1, art. 29 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;**

Î: Cine eliberează atestatul de persoană aptă să adopte ?

R: Atestatul este eliberat de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului de la domiciliul solicitantului. **Vezi art. 19 la 21 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;**

Î: Care sunt etapele adopției ?

R: Procedura adopției interne presupune pentru persoana sau familia care dorește să adopte parcurgerea după caz a următoarelor etape:

- Obținerea atestatului de persoană sau familie aptă să adopte ;
- Încredințarea copilului în vederea adopției ;
- Încuviințarea adopției ;

Procedura adopției interne presupune pentru copilul care urmează să fie adoptat parcurgerea după caz a următoarelor etape:

- Deschiderea procedurii adopției interne ;
- Încredințarea în vederea adopției ;
- Încuviințarea adopției ;

Vezi Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: Familia sau persoana adoptatoare sunt monitorizate după încheierea adopției ?

R: Da, legea prevede o perioadă de 2 ani de monitorizare.

Vezi art. 38 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: Familia biologică poate afla informații despre copilul adoptat, despre noua familie, despre condițiile oferite, despre dezvoltarea copilului, eventual despre locul unde se află ? Unde se adresează și ce informații se pot oferi ? Toate aceste informații sunt confidențiale ?

R: Legea exclude orice legături/contacte între părinții biologici ai copilului și adoptatori.

Vezi art. 37, alin. 2, art. 50, alin. 2 și 3, art. 52 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *I se comunică copilului că a fost adoptat ? Există o recomandare privind momentul înștiințării acestuia ? Cum, cand și în ce condiții copilul poate afla identitatea părinților naturali ? D.G.A.S.P.C.-ul este implicat ?*

R: Legea reglementează toate aspectele legate de acest set de întrebări.

Vezi art. 52 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *În cazul în care o persoană are copii dintr-o căsătorie anterioară, soțul/soția este obligată să adopte acești copii ?*

R: Legea nu institue o astfel de obligativitate, decizia cu privire la adoptarea copiilor soțului/soției, aparținând fiecărei persoane care se află în această situație.

Vezi Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *O familie poate lua un copil abandonat dintr-o maternitate și apoi să apeleze la D.G.A.S.P.C. pentru a-l adopta ?*

R: Analizând spiritul și litera legii se poate lesne observa că este **absolut interzisă** o astfel de practică, cu atât mai mult cu cât situația juridică a acestei categorii de copii nu este clarificată la momentul în care aceștia se află încă în maternitate.

Psihologul și responsabilul de caz al copilului din cadrul Serviciului de adopții al D.G.A.S.P.C. sunt obligați să identifice și să selecteze o persoană/familie careia îi poate fi încredințat copilul în vederea adopției în conformitate cu dispozițiile art. 26 din Legea nr. 273/2004.(numai după ramanerea definitiva si irevocabila a hotararii judecatoresti prin care instanta a incuviintat deschiderea procedurii adoptiei interne)

- în virtutea noilor reglementări în domeniul adopției prioritară este identificarea celei mai potrivite persoane/familii pentru un copil adoptabil, care să corespundă nevoilor acestuia.

- în acest context se poate desprinde concluzia că legiuitorul român a dorit prin aceste reglementări să interzică cu desăvârșire, motivat de interesul superior al copilului, posibilitatea persoanelor/familiilor atestate de a identifica ele copii adoptabili

- principiul care trebuie să calauzească D.G.A.S.P.C.-ul în toate aceste demersuri trebuie să fie identificarea unei familii pentru un copil și nu alegerea unui copil de către o familie.

Riscurile pe care le ridică o astfel de practică sunt de natură penală fiind catalogate drept trafic de copii.

Î: *Ce reprezintă Oficiul Român pentru Adopții ?*

R: Oficiului Român pentru Adopții este un organ de specialitate al Guvernului României, înființat în baza Legii nr.274/2004 și reprezintă autoritatea centrală română în domeniul adopției.

Vezi art. 3, art. 5 și art. 6 din Legea nr. 274/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Român pentru Adopții;

Î: *Până în ce stadiu pot interveni părinții biologici ai copilului în procedura adopției ? Există termene pentru retragerea (revocarea) consimțământului ?*

R: Părinții biologici ai copilului pot interveni în derularea procedurilor de adopție numai în etapa întocmirii planului individualizat de protecție (P.I.P.) și etapa încuviințării de către instanța de judecată a deschiderii procedurii adopției interne până la finalizarea acesteia.

Vezi art. 22, alin. 1, art. 23, alin.1, lit. a și b, alin. 3, lit. a și b, art. 37, alin. 2, art. 63, alin. 2 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Cât privește consimțământul,

Vezi art. 11 la 18 din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției ;

Î: *Cum se procedează în cazul adopției unei persoane majore ?*

R: Persoana majora poate fi adoptata numai daca adoptatorul sau familia adoptatoare a crescut-o in timpul minoritatii sale.Dovada de "crestere in timpul minoritatii" se poate realiza in fata instantei de judecata, cu orice mijloace de proba (inscrisuri, martori, etc).

Nu este necesar consimtamantul parintilor firesti, atestarea adoptatorului, deschiderea procedurii adoptiei interne si nici incredintarea in vederea adoptiei.

Sesizarea instantei judecatoresti pentru incuviintarea adoptiei majorului se realizeaza **direct de catre persoana/familia adoptatoare**, fara ca legea sa prevada efectuarea vreunei proceduri administrative prealabile.

Î: *Cum se procedează în cazul adopției copilului de către sotul părintelui său?*

R: Se sesizează în mod direct instanța judecătorească cu acțiune privind încuviințarea adopției, de către sotul care dorește să adopte.

Pentru încuviințarea adopției este necesar **consimțământul la adopție exprimat prin act notarial autentic de către părinții biologici ai minorului.**

Înainte de exprimarea consimțământului la notariat, părinții biologici trebuie să se adreseze la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului în a cărei rază teritorială domiciliază pentru a fi consiliați cu privire la efectele adopției, și pentru a obține **raportul de consiliere**-document ce se prezintă la notariat cu ocazia exprimării consimțământului.

Documentele ce trebuie depuse odată cu cererea de încuviințare a adopției sunt:

- consimțămintele părinților biologici exprimate prin act notarial autentic
- certificatul de naștere al copilului, în copie legalizată
- certificatul medical privind starea de sănătate a copilului, eliberat de către unități publice nominalizate de către direcția de sănătate publică
- certificatul de naștere al adoptatorului în copie legalizată
- certificatul de căsătorie al adoptatorului, în copie legalizată
- cazierul judiciar al adoptatorului
- certificatul medical privind starea de sănătate a adoptatorului, eliberat de medicul de familie pe lista căruia este înscris.

Pentru aceasta adopție nu este necesară obținerea atestatăului, deschiderea procedurii adopției interne pentru copil, și nici incredințarea în vederea adopției.

Î: *Cum poate afla copilul adoptat informații (nume, prenume, domiciliu, etc) despre părinții biologici?*

R: Potrivit legislației în vigoare, datele de identificare ale părinților biologici se pot furniza în mod direct de către instituția noastră la cererea minorului adoptat dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- la încuviințarea adopției părinții biologici să fi fost parte în proces
- după contactarea de către autoritățile române, părinții biologici să fie de acord cu furnizarea datelor lor personale către copilul în cauză.

Dacă nu sunt îndeplinite aceste condiții se aplică prevederile art.52 alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.273/2004 conform cărora: „Identitatea părinților firești ai adoptatului poate fi dezvăluită înainte de dobândirea de către acesta a capacității depline de exercițiu numai pentru motive medicale, cu autorizarea instanței judecătorești, la cererea oricărui dintre adoptatori, a adoptatului, soțului sau descendenților acestuia ori a reprezentantului unei instituții medicale sau unui spital.

După dobândirea capacității depline de exercițiu, adoptatul poate solicita tribunalului în a cărui rază teritorială se află domiciliul său ori, în cazul în care el nu are domiciliul în România, Tribunalului București, să-i autorizeze accesul la informațiile aflate în posesia oricăror autorități publice cu privire la identitatea părinților săi firești.

În această situație (descrisă la paragraful anterior), pentru a obține datele de identificare ale părinților biologici adoptatul trebuie să sesizeze Tribunalul cu o acțiune privind autorizarea accesului la aceste informații.

Î: *Cum poate un cetățean român cu domiciliul în România să adopte un copil străin?*

R: - art. 42. din Legea nr.273/2004 privind regimul juridic al adopției prevede că: „adopția internațională, în cazul în care adoptatul are domiciliul în străinătate, iar adoptatorul sau familia adoptatoare are domiciliul în România, este supusă dispozițiilor art. 30-33 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat”.

Conform acestor dispoziții, condițiile de fond cerute pentru încheierea adopției sunt stabilite de legea națională a adoptatorului și a celui ce urmează să fie adoptat. Aceștia trebuie să îndeplinească și condițiile care sunt obligatorii, pentru ambii, stabilite de fiecare dintre cele două legi naționale arătate.

- potrivit legii române pentru a solicita adopția unui copil este necesar să obțineți atestatul de persoană aptă să adopte.

- pentru aceasta, petentul urmează să se adreseze cu o cerere la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) în a cărei rază teritorială domiciliază; cererea trebuie să fie însoțită de o serie de acte prevăzute de lege care vor fi nominalizate de către reprezentanții DGASPC. Această instituție evaluează garanțiile morale și condițiile materiale ale persoanei/familiei care dorește să adopte, și asigură serviciile de pregătire/consiliere necesare pentru a-și asuma în cunoștință de cauză și în mod corespunzător rolul de părinte.

- în termen de 60 de zile de la data depunerii cererii, DGASPC decide dacă se eliberează sau nu, atestatul de persoană/familie aptă să adopte.

Dacă petentul obține atestatul de persoană/familie aptă să adopte urmează să se adreseze Oficiului Roman pentru Adopții și să ne informeze din ce stat dorește să adopte un copil. Această informație nu este utilă pentru a putea contacta autoritățile statului în cauză, pentru a cunoaște dacă legislația statului respectiv permite adopția copiilor de către cetățeni străini, precum și (în cazul în care această adopție este permisă) condițiile și procedura aplicabile în speța respectivă.

Instituția noastră întreprinde demersuri pentru a obține informațiile menționate mai sus și comunica petentului informațiile transmise de autoritățile străine.

Î: *Un copil care nu se află în dificultate, poate fi adoptat de către matusa (sora unuia dintre părinții biologici) care îl crește încă de la naștere ?*

R: - potrivit Legii nr.273/2004, DGASPC are obligația de a proceda la consilierea și susținerea părinților naturali și a familiei extinse pentru a-și crește copilul în propriul climat familial.

Numai în situația în care nu este posibilă reintegrarea în familia naturală sau integrarea copilului în familia extinsă planul individualizat de protecție poate avea drept finalitate adopția, urmând a fi sesizată instanța pentru deschiderea procedurii adopției interne.

- planul individualizat de protecție se întocmește pentru copiii care beneficiază de o măsură specială de protecție dispusă conform Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

- conform art. 56. din actul normativ mai sus menționat, „de măsurile de protecție specială, instituite de prezenta lege, beneficiază:

a) copilul ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercițiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela;

b) copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din motive neimputabile acestora;

c) copilul abuzat sau neglijat;

d) copilul găsit sau copilul abandonat de către mamă în unități sanitare;

e) copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal”.

Dacă minorul în cauză nu se află în nici unul dintre cazurile prevăzute de lege pentru a fi instituită o măsură specială de protecție, nu pot fi demarate procedurile legale privind adopția. Cu acordul părinților biologici, mătușa se poate implica în creșterea și îngrijirea copilului, însă aceste activități se vor realiza în calitate de membru al familiei extinse, în virtutea relațiilor de rudenie cu copilul și cu părinții acestuia, și nu în calitate de reprezentant legal al minorului. Drepturile și obligațiile părintești față de copilul în cauză aparțin în continuare părinților lui biologici, în situația în care nu există motive de decădere, de suspendare ori de interzicere a acestor drepturi.

Responsabilitatea parentală față de copilul în cauză revine în continuare părinților săi biologici chiar dacă mătușa îi asigură în fapt creșterea și îngrijirea.

Toate părțile trebuie informate asupra modificărilor arbitrare și imorale a legăturilor de filiație/rudenie pe care le-ar determina o astfel de adopție. Ca efect al acestei adopții copilul ar deveni:

- fiu al mătusii (rudă de gradul I)

- nepot al mamei biologice (rudă de gradul III)

- văr primar cu frații lui biologici (rudă de gradul al IV-lea)

- față de tatăl biologic și rudele acestuia (bunici, matusi, veri paterni, etc.) se pierde orice legatura de filiație/rudenie

O astfel de situație în care, fără a exista motive temeinice, se dorește transformarea statutului juridic și, pe cale de consecință a legăturilor de filiație/rudenie, este de natura a aduce grave atingeri atât dreptului copilului la păstrarea identității sale cât și dreptului acestuia de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia, astfel cum sunt reglementate de Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și de legislația română în domeniu.